

Rødlisteprosjekt i Mandal Husflidslag i veving av Rosevev, våren 2024.

Kathrine Holmegård Bringsdal

Norges Husflidslag har arbeidet med rødliste av håndverksteknikker i flere år. Lokallagene tar tak i gamle teknikker som holder på å gå i glemmeboken.

I Mandal Husflidslag har vi arbeidet med rosetepper, som har en særlig tradisjon i vårt område. Roseteppene er sengekleder som en sov under og hadde til pynt på senga. Teknikken er vevet på flatvev tidligere.

Sengeteppene som er brukt i vårt distrikt har flere navn: Rose-, Blomme- og Kransetepper. Historia forteller at det kom tyske korstingsbroderimønstre til Mandal. Disse ble svært populære, også oppover i dalen. Berlin woolwork var en viktig mønsterformidler, og deres mønstre var trykt på rutepapir og håndkolorert. Vevere i Mandalen tegnet av mønstrene, forandret dem litt, og gjorde dem om til mønstre til rutevev. Rutevev var en kjent teknikk i sengetepper i distriktet. Rutevev ble vevet på flere måter. Det ser ut til at de eldste teppene fra 1860-årene er vevd i en teknikk som her ble kalt enkelslyng. Det vil si at i overgangen mellom to farger slynger trådene om en felles renningstråd uten å binde innslagene sammen. Retten og vrangen blir lik. Helt på slutten av 1800-tallet ble det også vevet med enkelslyng mellom to renningstråder. I 1895 reiste en fra distriktet på vevskole i Oslo (Den kvinnelige industriskole) og etter henne reiste mange. Disse kvinnene

ble brukt som lærere på vevkurs i hele fylket, og tok med seg nye teknikker som de lærte videre.

Mandal Husflidslag arrangerte kurs i rosevev våren 2024. På kurset lærte elevene å veve elementer av rosetepper på rammevev. En kan gjerne bruke teknikken til andre ting enn store sengetepper, og slike elementer som elevene vevde, kan brukes til puter, vesker, bilder eller andre mindre ting.

Kurset var på 12 timer. Lærer var Kathrine Holmegård Bringsdal.

Deltakere på prosjektet: Silje Espeland Johannessen, Anne Kjellesvik, Siv Hageland, Signe Gabrielsen, Brita Baskår, Mona Homme, Marit Instefjord og Anne Kine Jørgensen.

Kurskveld 1: Vi rente 20 cm bredt med lin på en Hagen-ramme, og de som hadde skille apparat laget hovler med to skiller. De som ikke hadde skilleapparat, måtte plukke den ene veien. Begge deler er brukbart. Alle deltakere begynte å veve bunn med svart garn. Vi har sett at det tidligere er vevet med mange slags garn, men mest håndspunnet 2 trådet ull. Vi valgte å veve med Prydvevgarn fra Rauma.

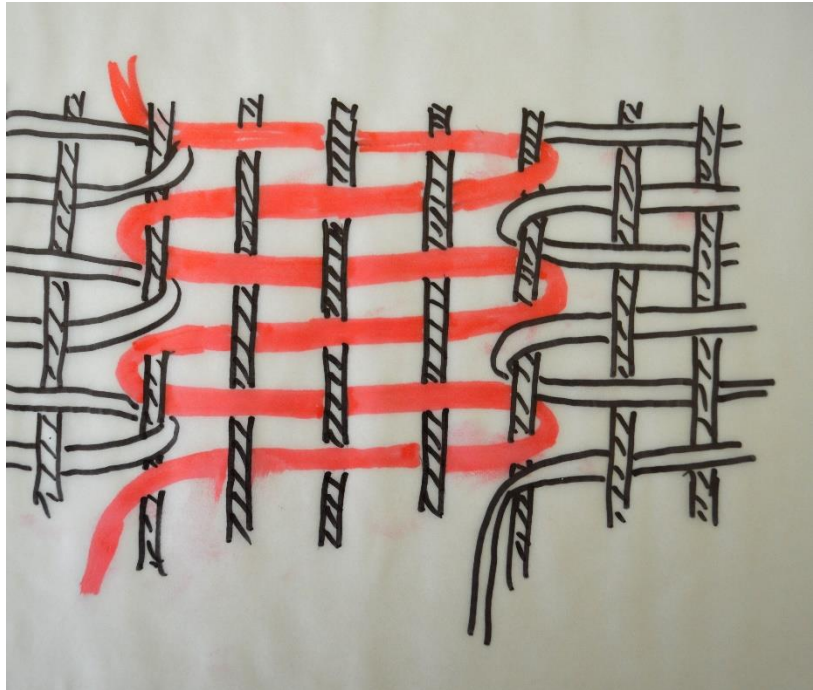

Påsetting av renning, og hovling av veven for de som hadde skilleapparat.

Start på veving.

Kurskveld 2: Alle tegnet en rose på ruteark og alle fikk starte å veve. Vi legger inn mot høyre og enden ligger mot venstre. Første tråden i ruta ligger innslaget over og neste under. På en rute med 4 tråder har en 2 tråder på fingeren.

Neste innslag går en trå fram, og en vil ha 3 tråder på fingeren når en går mot venstre. Neste rute gjøres på samme måte. I begge ender av en rute går vi inn på en annen rute. Vever en 3 ruter i en farge får en 7 tråder på fingeren til venstre. En kan lage små ruter med bare 2 renningstråder.

Kurskveld 3 og 4: Vi arbeidet videre, og ferdigstilte arbeidene våre.

Gammelt håndtegnet mønster fra Mandalen vevd på ny.